

**Metodika prípravy
Jednotného zadania odbornej zložky maturitnej skúšky
pre šk. r. 2025/2026**

Študijný odbor: 2411 K mechanik nastavovač

Verzia 1/2025

Metodika prípravy Jednotného zadania odbornej zložky maturitnej skúšky (ďalej len „JZ OZ MS“) pre šk. r. 2025/2026

Obsah:

1.Všeobecné pokyny.	str.3
2.Hodnotenie teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky	str.4
3.Hodnotenie praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky	str.6
4.Odporúčaný postup pri tvorbe jednotného zadania pre odbornú zložku maturitnej skúšky v K odboroch	str.6
5.Ďalšie odporúčania na základe pozorovaní zo študijnej cesty vo Švajčiarsku	str.8

Táto metodika vznikla v rámci projektu „Zlepšenie kvality a atraktívnosti odborného vzdelávania a prípravy (OVP) v súlade s potrebami trhu práce“. Projekt je súčasťou Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce.

Vytvoril Štátny inštitút odborného vzdelávania (pracovný tím projektu za Segment 2 Aktivita 1: Odborná maturita) v roku 2025.

Všeobecné pokyny:

1. Maturitné skúšky sa konajú podľa zákona č 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a podľa vyhlášky č. 224/2022 Z. z. o strednej škole v znení neskorších predpisov.
2. Odborná zložka maturitnej skúšky sa skladá z teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky a praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky v súlade s §15 vyhlášky č. 224/2022 Z. z. o strednej škole a prílohy tejto vyhlášky č.2 časť IV. ods.4. Obsah jednotného zadania musí byť v súlade so štátnym vzdelávacím programom pre príslušný odbor vzdelávania.
3. Výber ďalšieho /ďalších maturitných odborov pre tvorbu jednotného zadania odbornej zložky maturitnej skúšky by mal vychádzať zo spoločenskej potreby, počtu škôl v Slovenskej republike, ktoré tento študijný odbor vyučujú a počtu žiakov v školách v danom odbore/odboroch.
4. Tvorcom jednotného zadania pre teoretickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky sa odporúča postupovať podľa obsahu štátneho vzdelávacieho programu pre odborné vzdelávanie a prípravu, podľa ktorého žiak štúdium začal.
5. Je veľmi dôležité vopred preskúmať zhodu ŠVP so ŠkVP zúčastnených škôl, zosúladiť ich a pri príprave otázok, nechať priestor na prípadné relevantné požiadavky zamestnávateľov.
6. Odporúčame porovnať a spoločne prediskutovať existujúce témy zadania; ich silné a slabé stránky a dosiahnuť konsenzus pri výbere tém a potom jednotného zadania teoretickej aj praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky.
7. Jedným z výstupov pilotného overovania by mali byť aj návrhy zmien ŠVP pripravené v spolupráci s kľúčovými partnermi (SaPO, zamestnávatelia, ŠIOV).
8. Teoretická časť odbornej zložky maturitnej skúšky (TČ OZ MS):
 - a./TČ OZ MS má minimálne 25 tém. Téma sa skladá z podtém, ktorých počet odporúčame 6 až 8. Ich náročnosť má byť stanovená tak, aby žiak po dobu 30 minút stihol na ne odpovedať. Podtémy sú viazané k obsahu témy, treba sa vyvarovať skúšaniu naprieč obsahom vzdelávania v odbore.
 - b./ Jedna podtéma je zameraná ekonomicky na overenie finančnej gramotnosti a podnikateľských vedomostí žiakov. Odporúčame aktualizovať výuku predmetu Ekonomika u vybraných odborov v maturitnom ročníku podľa metodického materiálu vypracovaného v spolupráci s Projektom 5 peňazí Národnej banky Slovenska a v súlade so ŠVP – vid' príloha.
 - c./ Pri tvorbe tém teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky odporúčame dodržať tieto zásady:
 - Rovnaký počet podtém v každej téme JZ TČ OZ MS.

- Témy vychádzajú z ŠVP/ ŠKVP a sú pomerovo zastúpené podľa učebného plánu teoretických odborných predmetov vo všetkých témach.
- Podtémy je potrebné štylizovať technicky správne, jasne a zrozumiteľne.
- Pri stanovovaní tém je treba dbať na rovnakú náročnosť podtém, aby sa nevytvorili príliš ťažké alebo príliš jednoduché témy.

9. Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky (PČ OZ MS):

a./Maturitné témy pre praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky vychádzajú zo vzdelávacích štandardov pre praktické vyučovanie pre príslušný študijný odbor, alebo pre zameranie študijného odboru uvedené v štátnom vzdelávacom programe pre odborné vzdelávanie a prípravu, podľa ktorého žiak štúdium začal.

b./ Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky môže trvať maximálne 24 hodín. Jej forma je „Praktická realizácia a prevedenie komplexnej úlohy“; tvorcom odporúčame voliť vhodný počet tém podľa študijného odboru, počtu žiakov a technických možností škôl v nadväznosti na normatívne vybavenie.

10. Príklad jednotného zadania, ako aj šablóna pre odporúčanú grafickú úpravu sú prílohou tohto manuálu.

11. Kritériá teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky musia byť v súlade s vyhláškou o strednej škole č. 224/2022 Z. z. o strednej škole a prílohy tejto vyhlášky č. 2 časť IV. ods.4.

2. Hodnotenie teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky

TČ OZ MS bude hodnotená nasledovne:

Skúšajúci člen predmetovej maturitnej komisie po vyžrebovaní maturitnej témy a príprave žiaka hodnotí úroveň odpovede na každú podtému podľa piatich kritérií popísaných nižšie, každé kritérium počtom bodov 0-4 (viď tab.1 a 2). Každé podotázke danej témy potom udelí známku na základe celkového počtu získaných bodov (0 – 20) prerátaných podľa získaného počtu bodov/percentuálneho rozpätia v tabuľke 3.

Následne po ukončení odpovede stanoví určený skúšajúci priemernú známku za odpoveď ako aritmetický priemer známok za jednotlivé podotázky tém a oznámi ju predsedovi predmetovej maturitnej komisie.

Predseda predmetovej maturitnej komisie potom z navrhnutých známok ustanoví výslednú známku za odpoveď v teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky.

Poznámka: Na prevody a prepočty pri určovaní prevodu získaných bodov na známky za podtému a výslednú známku odporúčame používať pripravenú excelovskú tabuľku – viď príloha Hodnotiaci hárok

Tab.1: Kritériá hodnotenia TČ OZ MS

Kritériá hodnotenia teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky:
1. porozumenie téme
2. používanie odbornej terminológie
3. vecnosť a správnosť odpovede
4. samostatnosť prejavu
5. schopnosť aplikácie

Tab.2: Popis hodnotiacich kritérií podľa výkonovej úrovne odpovede žiaka:

Popis úrovne odpovede	Počet bodov
Žiak/žiačka ovláda poznatky, pojmy, definície a zákonitosti celistvo, presne a úplne, chápe vzťahy medzi nimi. Prejavuje sa samostatnosťou a tvorivosťou. Podotázku z témy zodpovedal/a výborne.	4
Žiak/žiačka ovláda poznatky, pojmy, definície a zákonitosti v podstate celistvo, presne a úplne. Podotázku z témy zodpovedal/a samostatne s menšími podnetmi skúšajúceho.	3
Žiak/žiačka podotázku z témy zodpovedal/a s pomocou skúšajúceho. V presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, pojmov a definícií má nepodstatné medzery.	2
Žiak/žiačka podotázku z témy zodpovedal/a len s výraznou pomocou skúšajúceho. Poznatky, pojmy a definície ovláda neúplne a s chybami.	1
Žiak/žiačka podotázku z témy nedokázal/a zodpovedať a ani pomoc skúšajúcich ho/ju nenaviedli ku správnej odpovedi.	0

Tab.3: Prevod počtu bodov na úroveň klasifikácie:

Dosiahnutá úspešnosť podľa počtu bodov /percentuálne rozpätie/	Známka
18 – 20 /88%-100%/	1 - výborný
15– 17 /75%-87%/	2 - chváľitebný
11 – 14 /51%-74%/	3 - dobrý
7 – 10 /34%-50%/	4 - dostatočný
0 – 6 /0%- 33%/	5 - nedostatočný

3. Hodnotenie praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky

PČ OZ MS bude hodnotená nasledovne:

Kritéria hodnotenia praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky sú v súlade s vyhláškou o strednej škole č. 224/2022 Z. z. o strednej škole a prílohy tejto vyhlášky č.2 časť IV. ods.4 a sú prispôsobené konkrétnym podmienkam pracovného prostredia a konkrétnej téme.

1.Pri tvorbe hodnotiacich kritérií praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky odporúčame použiť nasledovné percentuálne rozpätia pre jednotlivé stupne známkovania, napríklad:

	Klasifikácia	Hod. krit. /%/	Body
Celkové hodnotenie:	Výborný	90-100	333 - 370
	Chváľitebný	81-89	300 - 332
	Dobrý	65-80	240 - 299
	Dostatočný	45-64	166 - 239
	Nedostatočný	do 44	0 - 165

2. Presný popis kritérií je treba prispôbiť potrebám študijného odboru, pre ktorý sa JZ PČ OZ MS pripravuje. Konkrétne príklady sa nachádzajú v JZ pre odbor Mechanik-nastavovač, ktorý je prílohou tejto metodiky.

Poznámky:

1. Všetky výkresy autorov, ktoré budú do odbornej zložky maturitnej skúšky vložené, musia byť priložené aj ako samostatné súbory AutoCAD (pdf, jpg), pri splnení autorských práv a podobne.

2. Overenie navrhnutého JZ OZ MS pre určitý odbor vzdelávania bude vykonané poverenými overovateľmi z radov škôl na vzorke žiakov a konzultáciou s firmami v duálnom vzdelávaní v danom odbore štúdia.

4. Odporúčaný postup pri tvorbe jednotného zadania pre odbornú zložku maturitnej skúšky v K odboroch:

1. Vytvoriť pracovnú skupinu, ktorú budú tvoriť predstavitelia príslušnej/príslušných SaPO, zástupcov zúčastnených škôl a zamestnávateľa.
2. Určiť úlohy a zodpovednosti jednotlivých členov pracovnej skupiny, dohodnúť frekvenciu a formu spoločných konzultácií a harmonogram/časový plán aktivít.
3. Je potrebné, aby členovia pracovnej skupiny boli odborníkmi v študijnom odbore a tým boli garantom JZ OZ MS – kvalita zadania ako takého; štandardizácia úrovne skúšky; objektívne a štandardizované, merateľné a porovnateľné hodnotenie.
4. Je veľmi dôležité vopred porovnať doterajší spôsob tvorby maturitných tém na jednotlivých školách, prediskutovať prínosy a obmedzenia v prípade rozdielov a nájsť konsenzus – najvhodnejšie riešenie, ktoré bude prínosom pri budovaní vyššej úrovne škôl.

5. Po vytvorení úloh JZ PČ OZ MS prakticky overiť realizovateľnosť a relevanciu navrhnutého zadania (napr. časovej dotácie, použitých materiálov a pod.)
6. Odporúčame pri hodnotení TČ OZ MS na zjednodušenie procesu použiť hodnotiace tabuľky Excel, upravené podľa vzoru v prílohe.

5. Ďalšie odporúčania na základe pozorovaní zo študijnej cesty vo Švajčiarsku:

1. Navrhujeme zaviesť systém na pravidelné revízie ŠVP v študijných aj učebných odboroch (vo Švajčiarsku sa to deje minimálne raz za 4-5 rokov), čím sa pravidelne zohľadňujú požiadavky trhu práce.
2. Odporúčame odbornú diskusiu o praktických výhodách a flexibilitě švajčiarskeho modulárneho systému odborného vzdelávania – napr. umožňuje rýchlu reakciu na potreby zamestnávateľa a z hľadiska celoživotného vzdelávania v prípade zmeny kvalifikácie stačí dorábať moduly.
3. Pozitívne vnímame aj povinnú maturitu z matematiky (avšak chceme upriamiť pozornosť na skutočnosť, že vo Švajčiarsku je matematika jedným z 9 maturitných predmetov, t.j. je potrebné brať do úvahy rozsah, hĺbku a aplikovateľné vedomosti).
4. Navrhujeme otvoriť odbornú diskusiu so zainteresovanými stranami k prípadnej budúcej legislatívnej úprave pre K odbory; navrhujeme možnosť pri úspešnom vykonaní praktickej časti a teoretickej časti OZ MS a zlyhania vo všeobecnej časti MS (všeobecné teoretické predmety a jazyky) vziať do úvahy výsledky predchádzajúceho vzdelávania a žiakovi vydať aspoň výučný list.
5. V záujme udržateľnosti odporúčame SOPK ako príslušnej stavovskej a profesionálnej organizácii (prípadnej aj ďalším stavovským organizáciám) používať predloženú Metodiku prípravy JZ OZ MS ako vzor v rámci interného Metodického pokynu SOPK pre maturitné skúšky.
6. Odporúčame pristúpiť k legislatívnej úprave pre K odbory, ktorá by stanovila povinnosť SOŠ vykonávať odbornú zložku maturitnej skúšky podľa vypracovaného jednotného zadania vypracovaného stavovskými organizáciami podobne, ako je to pri záverečných skúškach.